

[Ministeren for kulturelle anliggender]

oplysninger om, hvad den enkelte har brugt biblioteket til. Risikoen for misbrug har været yderst ringe, og man har derfor ikke tidligere set nogen grund til at fastsætte særlige sikkerhedsforskrifter på biblioteksområdet.

I den senere tid er det sket i nogle tilfælde, at en domstol har pålagt et folkebibliotek at udlevere oplysning om enkeltpersoners benyttelse af biblioteket til brug for kriminalpolitiet. Disse sager, som har krævet langvarige undersøgelser i de pågældende biblioteker, har bekræftet, at fotonoteringssystemet i sig selv indebærer en høj grad af sikkerhed mod misbrug. De har dog samtidig bidraget til at sprede tvivl i offentligheden om den beskyttelse, som bibliotekerne kan byde deres lånere, og man har derfor fra flere sider efterlyst nærmere retningslinjer for opbevaring og kassation af de film, der anvendes ved den fotografiske udlånsnotering.

Kulturministeriet har derfor optaget forhandling med bibliotekstilsynet og de berørte organisationer om udarbejdelse af et forslag til vejledende retningslinjer for kommunerne på dette område. Retningslinjerne kan ventes udsendt i foråret 1980.

Ministeriet overvejer et forslag fra bibliotekskommissionen om at søge en udtrykkelig bestemmelse om bibliotekspersonalets tavshedspligt optaget i biblioteksloven ved den forestående revision i folketingssamlingen 1980-81. I den forbindelse vil ministeriet også overveje en lovfæstelse af princippet om lånernes anonymitet, sådan at der må foreligge tungtvejende grunde, før en domstol kan beslutte, at et bibliotek skal udlevere oplysninger til en anden myndighed.

Spm. nr. 536

Til *justitsministeren* (11/3 80) af:

Mølgaard (DR):

»Vil ministeren tage initiativ til at indskærpe over for politiet, at efterforskning af bibliotekslån højst foretages, hvor der er indlysende grunde til at antage en sammenhæng mellem bibliotekslån og forbrydelse?«

Begrundelse

Det er oplyst, at en månedlang gennemgang af et halvt års udlånsfilm med over 100.000 udlån var alt, hvad politiet fik ud af en dommerkendelse, som i slutningen af

1979 gav adgang til at undersøge bibliotekets udlånsnotering i forbindelse med en forbrydelseefterforskning i en provinsby. Bibliotekarforbundets blad, Bibliotek 70, nr. 3, 1980, anfører i kommentar dertil – en kommentar, der har inspireret nærværende spørgsmål: »Set fra biblioteksside er sagen dybt alvorlig. Tillidsforholdet mellem bibliotek og benyttet kan lide uoprettelig skade, hvis den uvane breder sig, at lån af næsten hvilken som helst biblioteksbog – selv i Morten Korchs bøger foregår undertiden ting, som ikke tåler dagens lys – kan føre til, at der en dag står et par politifolk ude på trappeafsatsen. Man kunne derfor spørge domstolene og politiet, om det ikke ville være en idé at indskrænke efterforskningerne til de tilfælde, hvor der er bare en beskednen sandsynlighed for en sammenhæng mellem bibliotekslån og forbrydelse.«

Besvarelse (24/3 80):

Justitsministeren (Henning Rasmussen):

Efter retsplejeloven består der mulighed for at pålægge personer eller myndigheder at udlevere dokumenter og andre oplysninger til politiet, når det er nødvendigt af hensyn til efterforskningen af en straffesag.

Afgørelser om meddelelse af pålæg af denne art træffes i givet fald af domstolene, som i hvert enkelt tilfælde foretager en samlet vurdering af alle foreliggende omstændigheder i sagen. I en sådan vurdering vil i praksis især indgå på den ene side straffesagens karakter og de ønskede oplysningers mulige betydning for efterforskningen, på den anden side hensynet til beskyttelse af den eller de enkeltpersoner, som oplysningerne angår.

På grund af det meget lille antal tilfælde, hvor udlevering af oplysninger om bogudlån i praksis kan komme på tale som efterforskningsmiddel, og disse tilfældes indbyrdes forskellighed vil det næppe være muligt ved generelle retningslinjer udtømmende at beskrive, under hvilke nærmere omstændigheder det pågældende specielle efterforskningsmiddel bør tages i anvendelse. Justitsministeriet finder bl. a. på denne baggrund ikke tilstrækkelig anledning til at tage skridt til fastsættelse af nye forskrifter som foreslået i det stillede spørgsmål.

Justitsministeriet finder af principielle grunde ikke at burde kommentere den kon-